

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

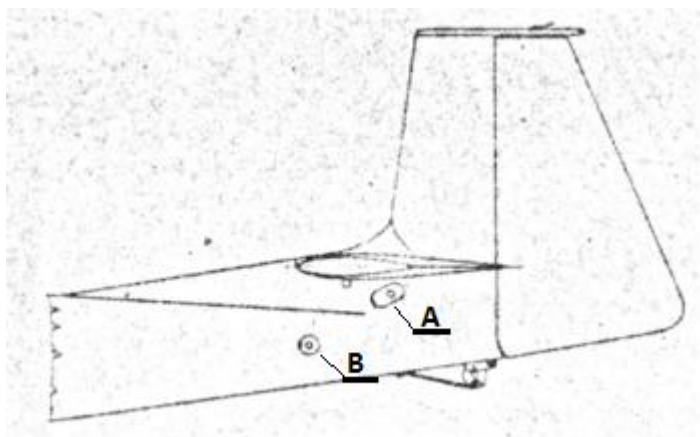
Informacja o zdarzeniu [Raport]

Numer ewidencyjny zdarzenia:	1952/17			
Rodzaj zdarzenia:	<i>Incydent</i>			
Data zdarzenia:	<i>4 sierpnia 2017 r</i>			
Miejsce zdarzenia:	<i>Bielsko – Aleksandrowice EPBA</i>			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	<i>Szybowiec SZD-9 bis Bocian 1E</i>			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	<i>Śmiertelne</i>	<i>Poważne</i>	<i>Lekkie</i>	<i>Bez obrażeń</i>
				2
Nadzorujący badanie:	<i>Jacek Bogatko</i>			
Podmiot badający:	<i>Użytkownik</i>			
Skład zespołu badawczego:	<i>Nie wyznaczano</i>			
Zalecenia:	<i>Nie</i>			
Adresat zaleceń:	<i>Nie dotyczy</i>			
Data zakończenia badania:				

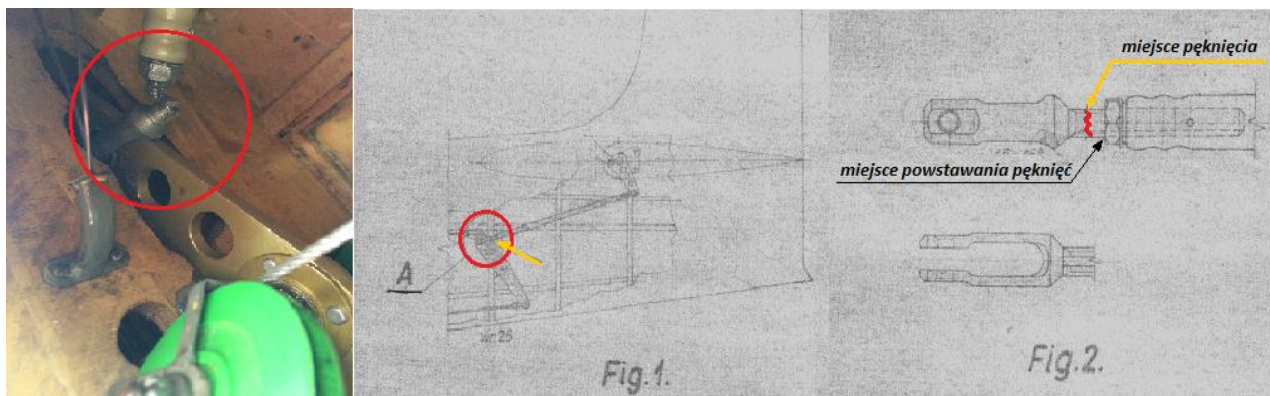
Przebieg i okoliczności zdarzenia.

W dniu 04.07.2017 r około godziny 7:15 do pierwszego lotu tego dnia przygotowywał się uczeń - pilot wraz z instruktorem szybowcowym. Instruktor stojący obok kabiny zauważył niewielki samoistny ruch drążka sterowego, który ustawił się w okolicy pozycji neutralnej. Sprawdził zakres wychyleń drążka sterowego i stwierdził, że lotki wychylały się prawidłowo, natomiast ster wysokości nie wychylał się (w tym zakresie drążek sterowy poruszał się bez wyczuwalnych sił). Następnie instruktor przeszedł do ogona szybowca i poruszał sterem wysokości, jednak nie powodowało to wychylania się drążka sterowego. Instruktor skontrolował podłączenie popychacza napędu steru wysokości przez wziernik A (ilustracja nr 1) i stwierdził, że jest on podpięty prawidłowo. Po otwarciu wziernika B (ilustracja nr 1) instruktor zobaczył luźno wiszący popychacz steru wysokości z pękniętą gwintowaną końcówką regulacji długości

popychacza steru wysokości (ilustracja nr 2).

Ilustracja nr 1. Zaznaczono położenie wżerników kontrolnych.

Ilustracja nr 2. Na ilustracji pokazano uszkodzoną gwintowaną końcówkę regulacji długości popychacza steru wysokości i jej umiejscowienie w tylnej części kadłuba. Pokazano też miejsce pęknięcia oraz miejsce, w którym najczęściej można się spodziewać takiego uszkodzenia.

O zdarzeniu bezzwłocznie poinformowano PKBWL, ULC, CAMO oraz producenta (posiadacza typu).

W trakcie oględzin przelomu stwierdzono, że miało ono charakter zmęczeniowy (ilustracja nr 3).

**Ilustracja nr 3.
Pęknięcie - przelom gwintowanej końcówki regulacji długości popychacza steru wysokości.**

Przyczyny zdarzenia lotniczego.

Zmęczeniowe pęknięcie gwintowanej końcówki regulacji długości popychacza steru wysokości.

Okoliczności sprzyjające zaistnieniu zdarzenia.

Intensywna eksploatacja szybowca w trakcie szkolenia.

Lekkie podgięcie śruby regulacyjnej, które mogło być spowodowane niewłaściwym zabezpieczeniem steru wysokości w trakcie transportu po lotnisku.

Działania profilaktyczne podjęte przez podmiot badający.

Zawieszono w lotach wszystkie szybowce SZD 9 bis Bocian 1E w Aeroklubie Bielsko – Bialskim do momentu wydania przez producenta Serwisowej Informacji Listowej (SIL) i wykonania zalecanych czynności na wszystkich szybowcach tego typu, zgodnie z SIL – 005/ZSJ/2017 z dnia 04.08.2017 r.

Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa.

Komisja nie formułowała zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

Koniec

	Imię i nazwisko	Podpis
Nadzorujący badanie:	Jacek Bogatko	